

20/03/2023 12:55, aktualizacja: 21/03/2023 13:21 | Zamieścił: Agnieszka Stabińska, Autor: Justyna Michniewicz (KS)

Edukacja dla uchodźców ukraińskich

Autor: fot. Justyna Michniewicz

Radni z Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozmawiali na ostatnim posiedzeniu o projektach edukacyjnych przygotowanych dla uchodźców ukraińskich.

Członkowie Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego wysłuchali informacji przedstawionej przez dyrektora Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN) **Jarosława Zaronia** na temat wsparcia nauczycieli i wychowawców mazowieckich szkół w pracy na rzecz integracji uczniów polskich i ukraińskich.

Diagnoza sytuacji

Po wybuchu wojny w Ukrainie i napływie uchodźców, polscy nauczyciele stanęli przed bardzo trudnym zadaniem przyjęcia

uczniów ukraińskich, w większości nie znających języka polskiego.

– To, czego nauczyciele najbardziej potrzebowali, to pewnej pomocy metodycznej, jak sobie z tym wszystkim radzić i za tę pomoc dziękuję, bo wszyscy byliśmy w sytuacji zderzenia z czymś, o czym myślę, że dwa lata temu nikt z nas nie miał pojęcia, że się przytrafi. Muszę przyznać, że jako kraj, ale też jako region zdaliśmy egzamin – podkreślił przewodniczący komisji **Krzysztof Skolimowski**.

Pierwszymi krokami, jakie podjął MSCDN, aby wesprzeć nauczycieli w tej sytuacji, było przeprowadzenie diagnozy potrzeb dyrektorów i nauczycieli w kontekście obecności w szkołach uczniów ukraińskich. Badania wskazały potrzebę doskonalenia w obszarze zarządzania szkołą w nowej rzeczywistości, udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom ukraińskim, radzenia sobie w trudnych sytuacjach dydaktycznych i wychowawczych, pracy z uczniem z doświadczeniem traumy wojennej oraz migracji. Nauczyciele podkreślali potrzebę przygotowania takich materiałów dydaktycznych, jak: scenariusze zajęć wychowawczych, baza materiałów audio i video prezentujących Polskę i Ukrainę, ABC działań informacyjnych i organizacyjnych (poradniki, instrukcje, nagrania video, narzędzia w języku ukraińskim), podręczniki do nauczania języka polskiego.

Działania MSCDN

Na podstawie przeprowadzonych badań MSCDN zdecydowało o podjęciu działań, które miały na celu:

- pomoc nauczycielom w przygotowaniu się do nauczania języka polskiego jako obcego,
- zorganizowanie sieci wsparcia edukacyjno-kreatywnego dla dzieci ukraińskich (pomoc w radzeniu sobie w pierwszych miesiącach nauki oraz integracja polskich i ukraińskich dzieci),
- przygotowanie materiałów edukacyjnych do nauki języka polskiego dla dorosłych.

Nauczanie języka polskiego

Wraz z Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum” Uniwersytetu Warszawskiego zorganizowane zostały dwie edycje 40-godzinnego kursu podstaw nauczania języka polskiego jako obcego. Jego celem było zwiększenie kompetencji nauczycieli pracujących z uczniami, którzy nie znają języka polskiego na poziomie umożliwiającym im naukę.

Prowadzone były też lekcje języka polskiego dla osób dorosłych na poziomach A1 – B1. Udział w nich wzięło w sumie 275 osób. Odbywały się w Siedlcach (90 osób), Radomiu (80 osób), Ciechanowie (60 osób), Płocku (25 osób) i Ostrołęce (20 osób).

MaKI

Na podstawie rekomendacji organizacji Transatlantic Future Leaders Forum powstał program zajęć integracyjnych – Mazowieckie Kluby Integracyjne (MaKI). Organizacja ta w opracowaniu „Rekomendacje systemowe dotyczące integracji dzieci-uchodźców z Ukrainy” wskazywała na potrzebę włączenia dzieci w zajęcia, na których znajomość języka polskiego oraz podstawa programowa nie są kluczowe, czyli plastyka, muzyka, sport.

MSCDN przygotował projekt, w którym nauka języka polskiego została połączona z twórczą zabawą. Okazją do integracji dzieci i młodzieży polskiej i ukraińskiej były kreatywne spotkania, rozwijanie zdolności, pasji i zainteresowań, twórcze lekcje języka polskiego, zajęcia czytelniczo-edukacyjne i ekologiczne, gry zręcznościowe i sportowe. Zajęcia przeznaczone były dla dzieci w wieku 8–12 lat. Wzięło w nim udział ponad 1000 uczniów.

– To jest kropla w morzu, ale nie jesteśmy w stanie przyjąć nawet połowy dzieci, które przebywają na Mazowszu. To

na czym nam zależy, to jest zbudowanie modelu. Chcemy pokazać nauczycielom, jak można w sposób atrakcyjny prowadzić zajęcia integracyjne, jak można podczas takich zajęć uczyć języka polskiego – wyjaśnił dyrektor MSCDN Jarosław Zaroń.

Finansowany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego projekt realizowany był we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim, Akademią Pedagogiki Specjalnej, Ośrodkiem Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów, bibliotekami pedagogicznymi, Polskim Związkiem Warcabowym, Polskim Związkiem Szachowym, Teatrem Wielkim – Operą Narodową, Teatrem Garnizon oraz muzeami.

5 minut polskiego

Kluczowym elementem programu MaKI było przygotowanie materiału do nauki języka polskiego dla rodzin „5 minut polskiego”, opartym na podręczniku „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty”. Podręcznik wydany został w 5 tomach, które odpowiadają poszczególnym poziomom nauczania (odpowiednio: A1; A2; B1-B1+; B2; B2+-C1). Do podręcznika powstało 60 podcastów, w których wystąpili znani polscy aktorzy, jak Olgierd Łukaszewicz, Grażyna Wolszczak, Jerzy Banasiuk.

Materiał powstał we współpracy z Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum” UW.

Makowe Wakacje

Ciekawą inicjatywą były również „Makowe wakacje”, realizowane z pomocą Akademii Pedagogiki Specjalnej. Opracowane zostały scenariusze do prowadzenia takich wakacji. Przeszkoleni zostali chętni nauczyciele, konsultanci, doradcy, bibliotekarze w prowadzeniu tego typu zajęć.

Wydawnictwo

MSCDN wydał numer Meritum, poświęcony ukraińskim uczniom w polskiej szkole. Jest to forma poradnika, gdzie nauczyciele, pedagodzy dzielą się m.in. doświadczeniami pracy z dzieckiem w sytuacji traumy czy kryzysu.

Kontynuacja programu MaKI

MSCDN planuje kontynuację projektu. Oprócz zajęć integracyjnych, kursów języka polskiego dla dorosłych, „Makowych wakacji” planowane jest wydanie podręcznika nauki języka polskiego we współpracy z dr Klaudią Bączyk-Lesiuk z Collegium da Vinci. Wydawane będą materiały metodyczne dla nauczycieli oraz podcasty „5 minut polskiego”.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl